



STAY SAFE MN

TALAALLII COVID-19 BU'UURA

Talaalliiwan COVID-19 miidhaa- maleeyyiidha, ni hojjetus.

Talaalliin kan saxaxame dhukkuba ittisuufi dha. Talaalliiwan COVID-19 qaama keessaniif akkamitti akka vaayirasii COVID-19 adda baafatu fi waraanu himu. Talaalliiwan COVID-19 isiniif COVID-19 kennuu hin danda'u. Talaalliiwan COVID-19 dhukkuba COVID-19 irraa isin eeguudhaan baayyee gaarii dha. Erga talaalii fudhattan booda yoo COVID-19 dhukkubsattan, isin baayyee dhukkubsachuuf ykn gara hospitaalatti deemuuf tarii carraan xiqqoo ta'a.

Talaalliiwan COVID-19 itti fayyadama yeroo hatattamaatiif hayyamamuu isaanitiin dura gareewwan garaa garaa irratti of eeggannoodhaan yaalaman. Gurraachonni, Laatiiniksiin, Indiyaanonni Ameerikaa, fi namoonni Eeshiyaa kumaatamoonni kudhan qo'annoowwan talaalii Pfizer, Moderna, fi Johnson & Johnson keessatti hirmaatanii jiru. Hawaasonni kunniin, hawaasota keenya kanneen qaamni isaanii hir'uufi fi saala walfakkaatanii wajjin walquunnamtii saalaa raawwatan (LGBTQ+) waliin, yeroo hedduu faayidaalee daawaa dhowwatamu garuu loogii sanyummaa seenaan yaadatu, miidhaa wal'aansaa, akkasumas gara jabina itti fufaa keessa darbu. Sababoonni kunniin dhiibbaa COVID-19 hawaasota kanniin irratti qabu badduu baasanii barbaachisummaa talaalichu hojjechuu fi hundaaf miidhaa dhabuu isaa cimsanii agarsiisu. Sababa kanaafi dha qorattoonni wal'aansaa erga talaalliiwan kunniin uummata bal'aa keessatti dhimma itti ba'amanii boodayyuu miidhaa dhabeessummaa talaalliiwan kanniinii to'achuu kan itti fufafaniif.

Talaalii COVID-19 fudhachuun maalif sirra jiraata?

- COVID-19 irraa of eegi.
- Hawaasa kee gargaari. Hojiin, manneen barnootaa fi akkeewwan biroo akka banaman gargaari.
- Talaalliin kuni namoota kamiifu BILISA DHA. Inshuraansii fii haalli baqattummaa hin ilaalamu.
- Weeraricha xumurraan ga'uuf nu fayyada.

Eenyutu talaalii fudhachuu danda'a



TALAALLIIN KAN HIN QABNE:



- Tursiistuu
- Omishoota booyyee yookan gelatin
- Buuphaa
- Vaayirasii COVID-19 kan lubbuun jiru

Jiraattonni Minnesota gareewwan umurii hayyamamaa keessa jiran hundi talaalii COVID-19 fudhachuuf ulaagaa ni guutu. Kun namoota rakkolee fayyaa qaban, kanneen kanaan dura COVID-19n qabaman, kanneen umuriin, sanyii fi qomoon isaanii garaa garaa dabalata. Dubartootni ulfaa fi namoonni sirnawwan ittisa isaanii dadhabaa ta'e talaalamuu qabu. Gaaffii yoo qabaattan doktora keessan dubbisaa.

Beellama qabachuu irratti gorsa argachuuf [Karaawwan Ittiin Talaalii COVID-19 Argatan](https://www.health.state.mn.us/diseases/coronavirus/vaccine/findvax.pdf) (www.health.state.mn.us/diseases/coronavirus/vaccine/findvax.pdf) daawwadhaa.

Talaalii yoo fudhattu maaltu sirraa eeggama

- Namoonni talaalii kennuudhaaf leenji'an adeemsa isaa isinitti agarsiisu, balaa inni qabaachuu malu ykn miidhaa maddee ni mariisuu, akkasumas gaaffiiwwaniif deebii kennu.
- Talaaliiwwan COVID-19 tokko tokkoof ittisa horachuudhaaf dooziiwwan lama fudhachuu qabdu. Talaalii Johnson & Johnson yoo fudhattan, doozii tokko qofa isin barbaachisa.
 - ◊ Namoonni tokko tokko rakkolee sirna ittisa isaanii dadhabsiisu wayii yoo qabaatan doozii sadaffaa COVID-19 isaan barbaachisuu mala.
 - ◊ Namoonni tokko tokko ammoo doozii dabalataa humnessituu jedhamtu isaan barbaachisuu mala.
- Namni talaalicha isinii kennu dooziiwwan meeqa akka isin barbaachisuu fi yoom akka fudhachuu qabdan isinitti himuu danda'a.
- Talaalii erga fudhattee booda dhiibbaan kamiyyuu sirra jiraachuu fii dhabuu isaa ni ilaalanta.
- Talaalii keessan yeroo fudhattan kaardii talaalii ni fudhatu. Kuni talaalii akaakuu kam akka fudhattan irratti qaba.
- Talaalii fudhachuun fedhii keeti.



MIIDHAA MASOO

Namootni muraasni erga talaalii fudhatanii booda miidhaa masoo agarsiisu. Miidhaawwan masoo baayyinaan guyyaa tokkoo hanga lamaa kan turanii fii hojii kee irraa sin ittisneedha. Tarii wantootmi sitti dhagahamuu malan:



Rreen laalachuu



Dhukkubbii maashaa



Dhadhabbii



Dhukkubbii mataa



Hoo'a/qabbana

Yoo mallattoo cimaa qabaatte, gara hospitaalaa deemi yookan immoo 911 irratti bilbili.

Ofii kee fii namoota sitti dhiyaaniifis eeggumsa taasisi

Doozii talaalii keessanii isa dhumaa erga fudhattanii torban lama booda (talaalii abbaa doozii lamaa keessatti doozii isa lammaffaa ykn abbaa doozii tokkoo keessatti doozii isa tokkoffaa), guutummaatti akka talaalamtanitti lakkaa'amu. Tatamsa'ina COVID-19 hir'isuuf qajeelfama fayyaa ummataa yeroo ammaa hordofuu itti fufuun barbaachisaadha. Hanga guutummaatti talaalamtutti:



Maaskii uffadhu.



Harka kee dhiqadhu.



Namoota biroo irraa faana 6 fagaadhu.



Yoo dhukkubsatte mana turi.